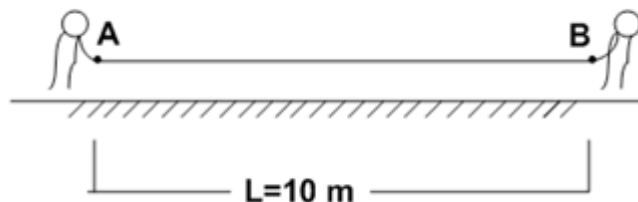

ΑΣΚΗΣΗ

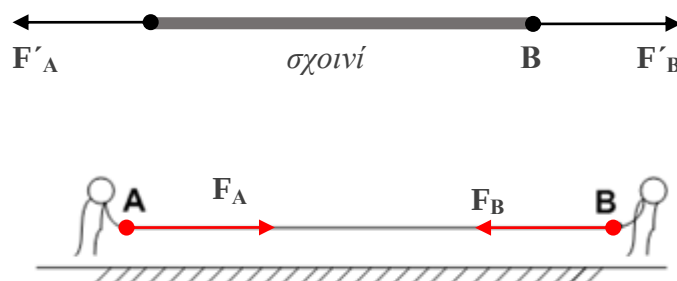
Δύο μαθητές παγοδρόμοι Α και Β, με μάζες αντίστοιχα $m_1=40\text{Kg}$ και $m_2=60\text{Kg}$, κρατούν τις άκρες ενός σχοινιού αμελητέας μάζας. Οι μαθητές στέκονται αρχικά ακίνητοι πάνω σε λείο οριζόντιο επίπεδο (παγοδρόμο) απέχοντας μεταξύ τους $L=10\text{m}$. Κάποια στιγμή οι μαθητές αρχίζουν να μαζεύουν το σχοινί ασκώντας δύναμη ο ένας στον άλλον, χωρίς να πέσει κανείς από τους δύο.

- i) Να βρείτε ποια είναι η σχέση μεταξύ των δυνάμεων που ασκεί ο ένας μαθητής στον άλλο μέσω του σχοινιού.
- ii) Αν ελάχιστα πριν τη στιγμή της συνάντησης, ο μαθητής Α έχει αποκτήσει ταχύτητα μέτρου $v_1=2\text{m/s}$, ποιο θα είναι το μέτρο της ταχύτητας του μαθητή Β;
- iii) Να βρεθεί η απόσταση που θα έχει διανύσει ο κάθε μαθητής μέχρι τη στιγμή που συναντώνται.
- iv) Αν η δύναμη που ασκεί ο κάθε μαθητής θεωρηθεί σταθερή να βρείτε το μέτρο της καθώς και τη χρονική στιγμή που οι μαθητές συναντώνται.

Απάντηση

i) Αρχικά θα πρέπει το σχοινί να είναι τεντωμένο για να ασκεί δύναμη στον κάθε παγοδρόμο. Ο μαθητής Α ασκεί μία δύναμη F'_A στο σχοινί στο σημείο Α και δέχεται από αυτό μία αντίθετη δύναμη F_A σύμφωνα με τον τρίτο νόμο του Νεύτωνα, (δράση – αντίδραση). Αντίστοιχα στο σημείο Β ο μαθητής ασκεί στο σχοινί μία δύναμη F'_B και δέχεται μία F_B από το σχοινί. Επειδή το σχοινί είναι αβαρές ισχύει:

$$\Sigma \vec{F}_{\sigma\chi} = m \cdot \vec{a}_{\sigma\chi} \xrightarrow{(+)\rightarrow} F'_B - F'_A = m_{\sigma\chi} a_{\sigma\chi} \xrightarrow{m_{\sigma\chi}=0} F'_B = F'_A$$

Και τελικά $F_A=F_B$. Δηλ. βλέπουμε ότι το σχοινί ασκεί στους παγοδρόμους δυνάμεις ίσων μέτρων και ο ένας μαθητής μέσω του σχοινιού αλληλεπιδρά με τον άλλο με δυνάμεις ίσων μέτρων.

ii)

Το σύστημα των μαθητών–σχοινί είναι μονωμένο στον άξονα κίνησης και η ορμή του συστήματος διατηρείται σταθερή.

Εφαρμόζουμε τη διατήρηση της ορμής στην αρχή και τη στιγμή που συναντώνται οι μαθητές.

$$\vec{P}^{\pi\text{ριν}} = \vec{P}^{\text{μετά}} \xrightarrow{(+)\rightarrow} \vec{p}_1 + \vec{p}_2 = \vec{p}'_1 + \vec{p}'_2 \Rightarrow 0 = m_1 v_1 - m_2 v_2 \Rightarrow$$

$$40 \cdot 2 - 60 \cdot v_2 = 0 \Rightarrow v_2 = \frac{4}{3} \text{ m/s}$$

iii)

Από τη διατήρηση της ορμής προκύπτει ότι κάθε στιγμή τα μέτρα των ταχυτήτων των μαθητών συνδέονται με τη

$$\text{σχέση } v_1 = \frac{3}{2} v_2$$

$$\vec{P}^{\pi\text{ριν}} = \vec{P}^{\text{μετά}} \xrightarrow{(+)\rightarrow} \vec{p}_1 + \vec{p}_2 = \vec{p}'_1 + \vec{p}'_2 \Rightarrow 0 = m_1 v_1 - m_2 v_2 \Rightarrow v_1 = \frac{m_2 v_2}{m_1} \Rightarrow v_1 = \frac{3 v_2}{2}$$

$$\frac{v_1}{dt} = \frac{3 v_2}{2} \Rightarrow a_1 = \frac{3 a_2}{2} \Rightarrow \frac{1}{2} a_1 dt^2 = \frac{3}{2} \frac{1}{2} a_2 dt^2$$

Μπορούμε να συμπεράνουμε ότι κάθε στιγμή και η απόσταση που διανύουν οι μαθητές συνδέονται με τη σχέση $dS_1 = \frac{3dS_2}{2}$. Τη στιγμή που συναντώνται ισχύει $\Delta S_1 = 1,5 \cdot \Delta S_2$ και $\Delta S_1 + \Delta S_2 = 10\text{m}$.

Από τις σχέσεις αυτές προκύπτει $\Delta S_1 = 6\text{m}$ και $\Delta S_2 = 4\text{m}$.

iv)

Θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε εξισώσεις κίνησης. Ας εφαρμόσουμε όμως το Θεώρημα Μεταβολής της Κινητικής Ενέργειας για το μαθητή Α.

$$\begin{aligned} K_{A,\text{τελ}} - K_{A,\text{τελ}} &= W_{FA} \rightarrow \\ \frac{1}{2} \cdot m_A \cdot v_A^2 &= F_A \cdot \Delta S_1 \rightarrow \\ \frac{1}{2} \cdot 40 \cdot 2^2 &= F_A \cdot 6 \rightarrow F_A = 40/3 \text{ N} \end{aligned}$$

Από το 2^ο Νόμο του Νεύτωνα στη γενικευμένη του μορφή προκύπτει:

$$\begin{aligned} \Sigma \vec{F}_A &= \frac{d\vec{p}_A}{dt} \xRightarrow{\vec{F}_A = \sigma \tau \alpha \theta} \vec{F}_A = \frac{\Delta \vec{p}_A}{\Delta t} \Rightarrow \vec{F}_A = \frac{\vec{p}_{A,\text{τελ}} - \vec{p}_{A,\text{τελ}}}{\Delta t} \xRightarrow{(+)\rightarrow} F_A = \frac{p_{A,\text{τελ}} - 0}{\Delta t} \Rightarrow \\ \Delta t &= \frac{p_{A,\text{τελ}}}{F_A} = \frac{m_A \cdot v_A}{F_A} \Rightarrow \Delta t = 6\text{s} \end{aligned}$$